

Libri Anselmi

Sed nūc interiz benedic anima mea do-
minum saluatorem tuū: et magnifica no-
men eius quod est sanctū: et sanctissimis
delicijs plenū. **O** q̄ bonus et suavis es
domine iesu aīe querēti te. **O** iesu redē-
ptor captiuoz: saluator p̄ditoz: spes ex-
ulum: laborantiuz fortitudo: angustiati
spūs. latitudo anime lacrimose: et p̄ te
in sudore currentis dulce solatium: et su-
aue refrigerium: corona triumphātium
vnicū merces et leticia oīm supnoz ci-
uū vberimus fons oīm gloriarū Inclita
ples summi dei. **S**ūme deus te benedi-
cāt oīa que in celo sunt sursum et que i ter-
ra deorsum: q̄ magnus es tu et magnuz
nomen tuū. **O** immarcessibilis decorex-
cellsi: et purissima claritas lucis etne vi-
ta oēm vitam viuificans: lux oīne lumē
illuminans et conseruās in p̄petuo splē-
dore: mille millena milia luminū fulgē-
tia ante thronum diuinitatis tue a p̄me-
uo diluculo. **O** eternuz et incessabile cla-
rum et dulce p̄fluuium fontis abscondi-
ti ab oculis nostris: qui solis ortum nes-
cit: fundo caret. creatū scriptōis terminū
nō habet: nihil p̄urbationis admittit.
Eructauit te cor dei altissimi de sue p̄fū-
ditatis in penetrabili abyfso: vita vitaz
lux lucem: deus deū: eternus eternū: im-
mēsus immensum: ac per oīa sibi coe-
qualem et de plenitudine tua oīnes acce-
pimus. **T**u enī largissime fōs omnīs bo-
ni septemplex gratie p̄ciosum lumē in-
q̄ p̄ssime spiritus. **D**e p̄cor vt si qua p̄
fragilitate in veritate maiestatis tue mi-
nus intellexi: et in p̄ceptis dñicis intelle-
cta p̄ lasciuitā carnis neglexi: tua visita-
tōe illustrare digneris quibus ea decen-
ter et mihi necessarie corrigam: meiq̄ er-
roris p̄ te misericordiam p̄sequar vt p̄ te
quam in piculoso huius vite pelago in
auxiliū aduocauī sine naufragio adop-
tatum p̄hennis regei lictus p̄ducar.

Te itaq̄ pater clementissime peto vt
qui me p̄mit̄ creasti: per passionē vni-

geniti tui recreasti quicquid ad laudem
tuam p̄tinet me cogitare facias et amare
Sed quia fragilis sum: nec possuz p̄fice-
re: sedula tamē deuotōe cōcedas me stu-
dere vt redemptōis ac saluationis tue
grām cōsequar. **E**t quicquid deinceps opis
agā: ex tua et p̄ tuā et i tua grā ad laudem
tuā totū puēire facias meq̄ deinceps tue
re a peccatis et in bonis opibus validio-
rem esse p̄cipias: et vt q̄ diu i hoc corpū-
sculo viuā aliqd seruiciū tibi sp̄ exhibeā
post exitum vō aīe mee a corpe veniam
oīm peccatoz cōsequi: et vitā eternā me
p̄cipere cōcedas. **P**er eū qui tecū viuī
et regnat per omnia secula seclorū. **A**mē
Incipit p̄fatio b̄ti anselmi epi i exposi-
tionē euangeliū Intrauit iesus in quod-
dam castellum.

Intrauit iesus in quoddam ca-
stellum: **Q**uid ad gloriosam dī
genitricē lectio ista p̄tineat vt i
festiuitate eius legat̄ pleriq̄ solent q̄re-
re. **E**ū qd ego sentirem i cōuentū frat̄
put potui vulgariter iam plus exposui
et quia quod dixi auditorib̄ placuit: di-
cta litteris mādare et ab eisdem dñis ab-
batib̄ wilhelmo viscanē si arnolfo t̄war-
nensi iussus: imo coactus sū. **Q**d ideo di-
xi vt exposuicula ista tanq̄ a p̄sūptuo-
so edita nō displiceat: qm̄ nō p̄sumptio
sed obediētia edidit. **I**ā nūc q̄ oracium
culā istā salua fide ac sine p̄iudicio meli-
oris ad laudē eiusdē virginis et m̄is iesu
humiliter scribere aggrediar

Explicit p̄fatio

In illo tpe Intrauit iesus in qd-
dam castellum: et mulier quedā
martha noīe excepit illū in do-
mum suam.

Omnia lectōis eiusdē b̄ti anselmi epi
i scriptura sacra res vna et eadē
eiusdē locutōnis inueniē diūsa
significare: sicut leo: hedus: ig-
nis: aqua: v̄ et etiam sol: et alia m̄ta. **E**st
enī leo de tribu iuda: et ē leo qui circūit

Epistole anselmi exhortatorie

Stus et sapientia et oēs thesauri sapientie
et scientie in maria: hec nō tūm ad pedes
sed et ad caput dñi sedēs audiebat x̄bz
ex ore eius: hec cōseruabat oīa v̄ba an-
geloz et pastoz vel maiorz necnō ipsius
filij sui cōferens i corde suo. Nemo vn-
q̄ sicut ista gustauit q̄ suauis est domi-
nus. Inebriabatur ab vbertate domus ei⁹
et torēte voluptatis eius potabatur. Nec
miz qm̄ apud eā imo inter erat fons vi-
te de q̄ manabat tanta pfectio vtriusq̄
vite. Circa plurima x̄o martha occupa-
bat: circa vnū enī maria delectabatur: qz
vnū est necessariū plurima auferuntur:
vnū manet singularē igit̄ partē maria
elegit: s̄ pars marthe ei auferet. Jā enī
nō erit sollicita vt ministrat ei sicut pue-
ro cui oēs ordies anglozū ministrat sicut
dño. Jā nō turbabit fugiens in egyptū
cū eo a facie herodis qz ipe ascendit in ce-
lum: et herodes descendit in infernū a fa-
cie eius. Jā nō turbabit erga plima q̄
fecerūt suo filio iudei qz oīa subiecta sūt
ei. Jā filius marie a iudeis vel militi-
bus nō flagellabit: nec occidet: qz resur-
gēs iā nō moriet̄: mors illi vltra nō dñā-
bitur. Pars aut̄ marthe ei auferet: s̄ bo-
no suo. Pars x̄o marie ei p̄ficiet q̄ non
auferet ab ea. Exaltata est enī sup cho-
ros angeloz repletum est in bonis desi-
deriuz suū: videt deū facie ad faciem si-
cuti est: gaudet cū filio in eternū: hec est
ps optima que nō auferitur ab ea: cuius
et nos p̄cipes sum⁹ et meritis et p̄cibus
eius. Per iesū x̄pm̄ filiu⁹ eius q̄ viuūt et
regnat cū deo p̄fe in v̄nitate spūs sancti
p̄ oīa s̄cla secloz Amē. **Explicit omelia**
Epistole dñi Anselmi archiepi cantu-
ariensis exhortatorie ad suū auunculuz
habite.

Eruius seruo

fratris dei in beccēsi monasterio
emanentium frater Anselm⁹
fratri dilecto: filio desiderato: helmādo

bene incepta feliciter p̄ficere. **Benedict⁹**
deus a quo omne datum optimū: et omne
donū p̄fectum descendit: q̄ auertit oculos
tuos ne videāt vanitates: et erexit aiam
tuam ad sequēdam v̄ritatē. Restat igit̄
mi desiderate vt sedula sollicitudie per-
tractes: qz nemo mittēs manū ad aratz
et respiciens retro aptus est regno celoz
Antiquus enī hostis tāto enix⁹ nō ces-
sabit mltimodis te calliditatib⁹ inuade-
re q̄to te videt studiosius laq̄os ei⁹ vel-
le euadere. Sepe nāqz reducet ante mē-
tis oculos q̄ delectabilia sint ea in q̄bus
solitus es cōuersari: vt cōtinuo subinse-
rat q̄ difficile sit assueta voluptate care-
re quia sit impossibile in q̄dam austero ri-
gore et rigida austeritate tota eate p̄se-
uerare: quaten⁹ ex memoria assuete de-
lectationis plus horreat animus sobrie-
tatē vite sublimioris: aliqui sub specie di-
scretionis finget se salubrius tibi q̄ p̄-
posueris cōsulare: vt scz prauitatē dese-
rens in clericali p̄posito religiose viuē-
do velis p̄sistere: vt p̄ vite correctōnem
animā tuam possis saluare: nec p̄ indi-
scretionem subeas onus quod nō possis
portare. Quod si te ab intentione p̄fec-
tionis vite nullaten⁹ auerti posse cogno-
uerit q̄si tecū ire approbando p̄positum
se stimulabit: sed iuxta etiā laqueos po-
nere mltimodos nō cessabit. Alij quidē
hinc oblata optunitate peccādi illinc sti-
mulante tēptatione suasionē callidus ad-
det huiusmōi. Tam bonū est qd̄ decreui
sti facere vt quālibet immēsitatem pec-
catoz possit destruere. Interiz ḡ satiffa-
cere volūtati tue cur hesitas: cū cito si-
ue multa siue pauca peccata sint pariter
delenda nō dubitas. Aliquī vero taliter
conabit̄ decipe. Bonū quidē est qd̄ vis
facere sed nō oportūe sit nisi cū tepescē-
te lasciuia iuuenili: q̄ pondus illi⁹ regu-
laris censure non tōlerat ip̄a maturitas
etatis religiose grauitati se cōtemperat
¶ si viderit te ita imbecillum vt impe-
x 2